

Sammanträdesprotokoll

2023:7

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

PARAGRAFER

§§93 – 109

DATUM FÖR MÖTET

2023-11-08

TID

09:00 – 17:15

PLATS

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

NÄRVARANDE

Se separat sida

Utses att justera: Lars Johnsson**Justeringens****plats och tid:**

Uppsala den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Underskrifter:

Sekreterare

Patrik Lidin

Ordförande

Martin Modéus

Wanja Lundby-Wedin

Justerande

Lars Johnsson

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

Mötesdeltagare

Martin Modéus, Ordförande, *frånvarande §§ 93–96, 98–102, 105 (de tre första ärendena)*

Wanja Lundby-Wedin, 1:e vice ordförande

Daniel Tisell, 2:e vice ordförande

Lars Johnsson, Ledamot

Olle Reichenberg, Ledamot, *frånvarande §§ 106, 108–109*Erik Sjöstrand, Ledamot, *frånvarande § 106*

Föredragande

Helén Ottosson Lovén §§ 96, 105 (delvis), 108, *frånvarande § 106*

Karin Sarja §§ 96–99, 103, 105 (delvis)

Malin Persson § 96

Erik Gyll §§ 98, 105 (delvis)

Karin Tillberg § 99

Erik Lysén § 100, 105 (delvis)

Gustaf af Ugglas §§ 101–102

Johan Barkfeldt § 101

Anna Karlgren § 103

Mattias Thalén §§ 104, 105 (delvis), 108

Nils Warmland § 104

Rickard Jönsson § 105 (delvis)

Maria Adeteg § 105 (delvis)

Annika Gottberg § 105 (delvis)

Erika Brundin § 105 (delvis)

Patrik Lidin § 105 (delvis)

Fredrik Nilsson § 105 (delvis), 108

Kajsa Walleng § 105 (delvis)

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

§ 93**Sammanträdet öppnande**

Efter psalmsång och bön förklarade förste vice ordföranden sammanträdet öppnat.

§ 94**Val av protokollsjusterare**

Lars Johnsson valdes att tillsammans med mötesordförandena justera protokollet.

§ 95**Fastställande av föredragningslista**

Föredragningslistan fastställdes, efter tillägg av en diskussionspunkt om rekrytering av generalsekreterare.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

Överläggningar

§ 96**Överläggning med kyrkomötets presidium**

Arbetsutskottet överlade 20 april 2023 (§ 39) med kyrkomötets presidium om bland annat planeringen inför det tematiska kyrkomötet 2024. Arbetsutskottet och presidiet kom överens om att fortsätta överläggningen under hösten.

Arbetsutskottet fortsatte överläggningen med kyrkomötets presidium. Från presidiet deltog förste vice ordföranden Levi Bergström, andre vice ordföranden Carina Etander Rimborg och kyrkomötets sekreterare Maria Lundqvist Norling.

Under överläggningen behandlades frågor om planeringen inför det tematiska kyrkomötet 2024.

§ 97**Överläggning med Samiska rådet i Svenska kyrkan**

Arbetsutskottet överlade med Samiska rådet i Svenska kyrkan. Från rådet deltog ordföranden Erik-Oscar Oscarsson, vice ordföranden Nils-Johan Labba och ledamoten Gunilla Mäarak.

Under överläggningen behandlades frågor om förvaltningen av Svenska kyrkans skog och mark samt representationsfrågor.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

Beslutsärenden

§ 98

KS 2023-1518

Remiss: Förstärkt skydd för den personliga integriteten (SOU 2023:37)

BeslutArbetsutskottet **beslutade**att avge yttrande enligt **prot.bil. 1**.**Ärendebeskrivning**

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag till yttrande över Justitiedepartementets remiss av betänkandet Förstärkt skydd mot den personliga integriteten – behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök (SOU 2023:37).

Arbetsutskottet diskuterade förslaget.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

§ 99

KS 2023-1824

Svenska kyrkans liturgipris 2023BeslutArbetsutskottet **beslutade**

att utse Frostvikens församling till årets pristagare av Svenska kyrkans liturgipris 2023.

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet fick information om beredningen och en presentation av ett förslag till årets pristagare av Svenska kyrkans liturgipris 2023.

Arbetsutskottet diskuterade förslaget.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

§ 100

KS 2023-1872

Kyrkostyrelsens förfogandemedel 2023 – Act Svenska kyrkan

BeslutArbetsutskottet **beslutade** föreslå kyrkostyrelsen

att till Act Svenska kyrkans arbete med globala humanitära insatser tillsammans med ekumeniska organisationer och övriga samarbetspartners, samt för särskilt stöd till den lutherska kyrkan i Jordanien och det Heliga landet, anslå 30 miljoner kronor av de tillfälligt ökade medel som kyrkomötet har ställt till kyrkostyrelsens förfogande för 2023.

Ärendebeskrivning

Kyrkomötet 2022 har efter förslag i kyrkostyrelsens skrivelse om verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2023–2025 beslutat att för 2023 ställa 45 miljoner kronor till kyrkostyrelsens förfogande för att kunna användas inom Act Svenska kyrkan.

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag om användning av 30 miljoner kronor av kyrkostyrelsens förfogandemedel för Act Svenska kyrkans arbete med att stödja globala humanitära insatser tillsammans med de globala ekumeniska organisationerna och övriga samarbetspartners akuta insatser.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

§ 101

KS 2023-1837

Tertialrapport 2023:2 för kapitalförvaltningsrådet

BeslutArbetsutskottet **beslutade** föreslå kyrkostyrelsen

att med godkännande lägga kapitalförvaltningsrådets tertialrapport 2023:2 till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet fick en presentation av kyrkostyrelsens kapitalförvaltningsråds tertialrapport 2023:2 och kompletterande information om utvecklingen efter augusti 2023.

Arbetsutskottet diskuterade rapporten.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

§ 102

KS 2023-1726

Fördelning av kyrkounderhållsbidrag för 2025 mellan stiften

BeslutArbetsutskottet **beslutade**

att, under förutsättning att 2024 års kyrkomöte fastställer 2025 års kyrkounderhållsbidrag till 95,1 miljoner kronor, fördela 2025 års kyrkounderhållsbidrag mellan stiften enligt **prot.bil. 2**.

Ärendebeskrivning

Kyrkounderhållsbidrag (KUB) regleras i 44 kap. 15 § kyrkoordningen. Enligt bestämmelsen ska kyrkostyrelsen besluta om bidrag till stiften, som stiften ska använda till församlingarnas underhåll av kyrkobyggnader. Sedan KUB infördes som egen bidragsform har arbetsutskottet vid sin årliga fördelning mellan stiften tillämpat en beräkningsmodell, som beaktar kyrkornas totala byggyta på marken samt antal kyrkotillhöriga per kyrka i respektive stift. Från och med fördelningen för 2025 görs en reglering av KUB som stiften inte använt genom avräkning mot respektive stifts ram som för ändamålet betalas ut från den nationella nivån, i enlighet med kyrkostyrelsens beslut 2 oktober 2023 (§ 75).

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag till fördelning av kyrkounderhållsbidrag mellan stiften för år 2025 och information om en inkommen skrivelse med synpunkter från tre stift.

Arbetsutskottet diskuterade förslaget.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

§ 103

KS 2023-1463

Remiss: Etablering för fler – jämställda möjligheter till integration (SOU 2023:24)BeslutArbetsutskottet **beslutade**att avge yttrande enligt **prot.bil. 3**.**Ärendebeskrivning**

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag till yttrande över Arbetsmarknadsdepartementets remiss av betänkandet Etablering för fler – jämställda möjligheter till integration (SOU 2023:24).

Arbetsutskottet diskuterade förslaget.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

§ 104

KS 2023-1104

Distribution av valsedlar (KmSkr 2021:8)

BeslutArbetsutskottet **beslutade** föreslå kyrkostyrelsen

att uppdraget ska fullgöras genom en utökning av tre leveransadresser per valkrets vid beställning av valsedlar till stiftsfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Kyrkomötet 2021 har gett kyrkostyrelsen i uppdrag att utreda möjligheten att ge stiftet i uppdrag att ansvara för distributionen av valsedlar till kyrkomötet och stiftsfullmäktige (KmSkr 2021:8 Valfrågor m.m.). Arbetsutskottet beslutade 15 september 2022 (§ 93) att uppdraget ska fullgöras genom en utökning av tre leveransadresser per valkrets vid beställning av valsedlar till stiftsfullmäktige. Efter att kyrkostyrelsen 16 februari 2023 (§ 14) beslutat att beredningen av ärendet ska återupptas och efter arbetsutskottets fortsatta behandling 20 april 2023 (§ 51), har en promemoria upprättats och remitterats till stiftet.

Arbetsutskottet fick information om remissutfallet och en presentation av ett förslag till beslut.

Arbetsutskottet diskuterade förslaget.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

Diskussion och information

§ 105

Översyn av Svenska kyrkans priser och stipendier

KS 2023-1870

Arbetsutskottet fick information om arbetet med Svenska kyrkans priser och stipendier, erfarenheter från andra organisationers arbete med stipendier och priser samt några tänkbara förändringsprocesser.

Arbetsutskottet diskuterade informationen och lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta arbetet.

Situationen i Israel och Palestina samt Svenska teologiska institutet

KS 2023-1843

Arbetsutskottet fick – med anledning av läget i Israel och Palestina – information om hur trygghet och arbetssituation för kyrkokansliets medarbetare med arbetsplats i området bedöms och hanteras, liksom den aktuella situationen för systerkyrkor och samarbetspartner i regionen. Arbetsutskottet fick även information om det kommunikations-, insamlings- och påverkansarbete som Svenska kyrkan/Act Svenska kyrkan har genomfört med anledning av konflikten.

Arbetsutskottet diskuterade informationen.

Svenska kyrkan i utlandet – ny organisation för en långsiktigt hållbar

utlandskyrka

KS 2023-1850

Kyrkostyrelsen beslutade 10–11 maj 2023 (§ 35) att utforma de långsiktiga målen och strategierna för Svenska kyrkan i utlandet enligt ett vid sammanträdet presenterat förslag, att fastställa inriktningen för Svenska kyrkan i utlandets församlingsverksamhet enligt ett förslag om församlingssamverkan och samverkansavtal mellan utlandsförsamlingen och den nationella nivån, att fastställa inriktningen för Svenska kyrkan i utlandets övriga verksamhet enligt ett förslag om den mobila verksamheten, samt att uppföljningen av utlandskyrkans organisationsförändring och verksamhet ska ske i kontrollstationer vart fjärde år med start 2028 utifrån mål och inriktning av verksamheten över tid. Samtidigt fick kyrkostyrelsen information om den fortsatta beredningen av förslag angående ändringar av bestämmelser i kyrkoordningen för att bland annat tydliggöra att präster och diakoner ska kunna vara lokalt anställda respektive av förslag till bestämmelser i kyrkoordningen och rådets instruktion angående pastorala planer för den mobila verksamheten i Svenska kyrkan i utlandet.

Arbetsutskottet fick information om arbetet med en promemoria med kyrkoordningsändringar mot bakgrund av kyrkostyrelsens beslut i maj 2023 och den planerade remissen av promemorian.

Arbetsutskottet fick även information om den fortsatta beredningen av förslag till ändringar i kyrkostyrelsens beslut (SvKB 2010:1) med närmare bestämmelser om församlingsordning för utlandsförsamlingar respektive i instruktionen för kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet.

Arbetsutskottet diskuterade informationen och lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta arbetet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

Svenska kyrkans färdplan för klimatet etapp 2 – fördelning av medel**KS 2023-1852**

Kyrkostyrelsen beslutade 14 juni 2023 (§ 49) att fastställa Svenska kyrkans färdplan för klimatet, etapp 2. I skrivelsen om verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2024–2026 har kyrkostyrelsen föreslagit anslag inom färdplanen för klimatet på sammanlagt 132 miljoner kronor för planeringsperioden. Kyrkostyrelsens skrivelse behandlas av kyrkomötet under hösten 2023.

Arbetsutskottet fick information om arbetet med fördelning av medel för det fall att kyrkomötet fattar beslut i enlighet med kyrkostyrelsens förslag, inklusive hur förslag på fördelningsprinciper ska beredas och beslutas inför starten av andra etappen.

Arbetsutskottet diskuterade informationen och lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta arbetet.

Inför kyrkomötets andra session**KS 2023-0442**

Arbetsutskottet fick information om aktuella frågor inför kyrkomötets andra session och diskuterade kyrkostyrelsens arbete.

Procentspär och ändrad fördelning av utjämningsmandat vid kyrkoval**KS 2023-0910**

Kyrkomötet 2022 har gett kyrkostyrelsen i uppdrag att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär *dels* införande av procentspär för val till kyrkomötet, *dels* att utjämningsmandat endast fördelas mellan de nomineringsgrupper som först erhållit minst ett fast valkretsmandat i någon av valkretsarna (KmSkr 2022:19 Valfrågor). Kyrkostyrelsen har beslutat att ärendet ska beredas inom kyrkokansliet med målsättningen att eventuella ändringar i kyrkoordningen ska kunna träda i kraft före kyrkovalet 2025, att utredning ska genomföras under 2023 samt att en promemoria ska remitteras till stiftet, nomineringsgrupperna och ett lämpligt urval av församlingar/pastorat under hösten 2023/våren 2024 (jfr skrivelsen KsSkr 2023:3).

Arbetsutskottet fick en presentation av en promemoria rörande procentspär och förändrad fördelning av utjämningsmandat vid val till kyrkomötet samt information om den planerade remissen.

Arbetsutskottet diskuterade informationen och lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta arbetet.

Utredning om hållbara demokratiska strukturer**KS 2023-1848**

Kyrkostyrelsen har i bland annat skrivelsen KsSkr 2023:1 om verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2024–2026, aviserat planen att under 2024 tillsätta en utredning om kyrkans demokrati för att ta fram faktaunderlag inom några större strukturella inomkyrkliga områden.

Arbetsutskottet fick en presentation av ett framtaget bakgrundsmaterial och ett antal tänkbara frågeställningar inför arbetet med att utforma ett förslag till utredningsdirektiv. Arbetsutskottet fick också information om tidsplaneringen för det fortsatta arbetet.

Arbetsutskottet diskuterade informationen och lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta arbetet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

Summering av samråd och överläggningar oktober–november 2023**KS 2023-0445**

Arbetsutskottet samtalade om genomförda samråd och överläggningar under oktober–november 2023 (presidieöverläggning 25 oktober 2023 respektive samråd 7 november 2023 om förvaltningen av prästlönetillgångar).

Redovisning av motioner från riksdagens allmänna motionstid**KS 2023-1849**

Arbetsutskottet fick information och samtalade om för Svenska kyrkan relevanta motioner från riksdagens allmänna motionstid.

§ 106**Rekrytering av generalsekreterare****KS 2023-1720**

Arbetsutskottet diskuterade frågor om rekryteringen av ny generalsekreterare.

Samråd**§ 107****Ärkebiskopens samråd med arbetsutskottet**

Ärkebiskopen samrådde med arbetsutskottet om situationen i Israel och Palestina samt biskopsmötets uttalande 6 november 2023 med anledning av kriget i Gaza och Israel.

§ 108**Generalsekreterarens samråd med arbetsutskottet**

Generalsekreteraren samrådde med arbetsutskottet om bland annat kyrkomötesuppdraget om att etablera Svenska kyrkans ekonomiservice, samhällskontakter samt beredskaps- och begravningsfrågor.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-11-08

09:00 – 17:15

Teams respektive kyrkokansliet, Uppsala

§ 109**Avslutning**

Ordföranden hälsade arbetsutskottets ledamöter välkomna till kvällens middag i ärkebiskopsgården tillsammans med Samiska rådets ledamöter och förklarade mötet avslutat.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Yttrande

Betänkandet Förstärkt skydd för den personliga integriteten – behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök (SOU 2023:37, Ju2023/01620)

Svenska kyrkan har granskat utredningens förslag utifrån teologiska och etiska perspektiv: Svenska kyrkans grundläggande människosyn, ett barnrättsperspektiv, rätten till liv i värdighet, samt Sveriges internationella åtaganden att respektera och garantera mänskliga friheter och rättigheter.

Som trossamfund med stor bredd på verksamheten både nationellt och internationellt tar Svenska kyrkan avstånd från all otillbörlig kontroll av kvinnors och flickors sexualitet samt omvändelseförsök av hbtq-personer. Svenska kyrkan ser positivt på att frågor som rör föreställning om heder samt påtryckningar och tvång som syftar till att förmå någon att ändra, permanent dölja eller avstå från att leva i enlighet med sin sexuella läggning uppmärksammas genom insatser och lagförslag.

De mänskliga rättigheterna – rätten till liv, frihet och personlig säkerhet – slår fast varje människas okränkbara värde och värdighet och utgör grunden för ett samhälle där människor kan leva i trygghet. Svenska kyrkan verkar för att mänskliga rättigheter förverkligas i det svenska samhället och hela världen. När människans rättigheter kränks, kallar Gud till handling.

Svenska kyrkans yttrande

- Svenska kyrkan tillstyrker förslagen som lämnats i utredningen.
- Svenska kyrkan välkomnar det föreslagna begreppet ”omvändelseförsök” av hbtq-personer i stället för ”omvändelseterapi” som förekommit i tidigare utredningar.
- Svenska kyrkan betonar vikten av att inkludera religiösa aktörer i förebyggande och i bekämpning av skadliga sedvänjor.

Bedömning

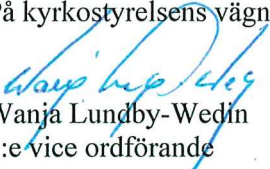
Svenska kyrkan anser att förslagen till lagstiftning är ett steg i rätt riktning. Enligt artikel 3 i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna har alla människor rätt till liv, frihet och personlig säkerhet. Att lagstiftningen tar ytterligare ett steg i frågor som rör hedersrelaterat våld bidrar till att säkra de grundläggande rättigheterna för människor som kan komma att drabbas av sådan brottslighet. Svenska kyrkan delar utredningens syn att kvinnor och barn är särskilt utsatt när det kommer till hedersrelaterat våld, men att denna typ av våld även kan drabba hbtq-personer. Kriminaliseringen av underlåtenhet att avslöja äktenskapstvång och barnäktenskapsbrott kan bidra till att förbättra även hbtq-personers rättigheter. Kriminaliseringen av oskuldskontroller och oskuldsingrepp kommer också att skydda hbtq-personer med kvinnligt könsorgan.

Svenska kyrkan välkomnar att utredaren valt att använda begreppet ”omvändelseförsök” i stället för ”omvändelseterapi” som lätt kan missförstås. Svenska kyrkan tar skarpt avstånd från all verksamhet som leder till att förmå någon att förändra, permanent dölja eller avstå från att leva i enlighet med sin sexuella läggning. Vidare tar Svenska kyrkan avstånd från all hbtq-verksamhet som bygger på vilseledande föreställningar om att det skulle handla om sjukdomar som kan botas, brister som ska avhjälpas eller synder som behöver förlåtas. Sådan verksamhet är oetisk, potentiellt skadlig och saknar vetenskapligt stöd.

Genom erfarenheter i internationella sammanhang ser Svenska kyrkan att religiösa ledare som tar aktivt avstånd från skadliga sedvänjor har stora möjligheter att bidra till en positiv förändring. Därför vill Svenska kyrkan poängtera att det är viktigt att inkludera religiösa aktörer i arbetet framåt.

Uppsala 8 november 2023

På kyrkostyrelsens vägnar,

Wanja Lundby-Wedin
1:e vice ordförande

Karin Sarja
Avdelningschef

Kyrkounderhållsbidrag 2025

	1	2	3	4	5	
			(k1+k2)		(k3 + k4)	
S tift	<u>Beräkning</u>		<u>Summering</u>			<i>Summa</i> KUB 2024
	<i>Bidrag lågt antal tillh. per kyrka *</i>	<i>Bidrag byggyta kyrkor **</i>	<i>Summa KUB före avräkning</i>	<i>Avräkn. oanvänd KUB 2018</i>	<i>Summa KUB 2025</i>	
Uppsala	467 636	7 239 278	7 706 913	0	7 710 000	7 720 000
Linköping	2 089 804	7 307 665	9 397 469	-1 000 000	8 400 000	9 480 000
Skara	7 415 246	7 827 555	15 242 801	0	15 240 000	15 210 000
Strängnäs	0	4 437 175	4 437 175	0	4 440 000	4 430 000
Västerås	0	5 338 014	5 338 014	- 80 000	5 260 000	5 330 000
Växjö	3 623 518	8 740 942	12 364 460	0	12 360 000	12 420 000
Lund	623 756	11 197 287	11 821 043	- 493 000	11 330 000	11 850 000
Göteborg	0	9 031 430	9 031 430	- 200 000	8 830 000	8 970 000
Karlstad	655 490	4 188 324	4 843 814	- 1 000	4 840 000	4 850 000
Härnösand	2 367 875	4 679 182	7 047 058	-2 750 000	4 300 000	6 980 000
Luleå	0	3 831 103	3 831 103	- 347 000	3 480 000	3 830 000
Visby	2 756 675	1 902 290	4 658 965	0	4 660 000	4 650 000
Stockholm	0	4 279 754	4 279 754	0	4 280 000	4 280 000
SUMMA:	20 000 000	80 000 000	100 000 000	-4 871 000	95 130 000	100 000 000

* Stiftets underskott av antal kyrkotillhöriga per kyrka i förhållande till riksgenomsnittet (1 668) multipliceras med antalet kyrkor i stiftet och bidragstalet **21 kr** per kyrkotillhörig. Om stiftet har fler antal kyrkotillhöriga per kyrka än riksgenomsnittet utgår här inget bidrag.

** Antal kvadratmeter byggyta kyrka på marken i stiftet, multiplicerat med bidragstalet **57 kr** per kvadratmeter.

Arbetsmarknadsdepartementet, 103 33 Stockholm

a.remissvar@regeringskansliet.se

a.ias@regeringskansliet.se

Diarienummer: KS 2023-1463

Yttrande

Etablering för fler – jämställda möjligheter till integration (SOU 2023:24), A2023/00885

Svenska kyrkan är närvarande i hela Sverige genom sina ca 1 300 församlingar. Det konkreta mötet med människor som är nya i Sverige sker bland annat i församlingarnas diakonala verksamheter, i barn- och ungdomsverksamheten och vid gudstjänst. Svenska kyrkan strävar efter att bedriva ett kvalificerat, rättighetsbaserat och hållbart socialt arbete. Många församlingar erbjuder exempelvis praktik, arbetsträning och rehabilitering utifrån evidensbaserad metodologi. I de diakonala verksamheterna har Svenska kyrkan långvarig erfarenhet av samverkan med det offentliga och andra samhällsaktörer. Svenska kyrkan ser också som sitt uppdrag att erbjuda gemenskapsfrämjande och existentiellt stöd, och på så sätt bidra till att stärka människors livsmod och framtidshopp.

Svenska kyrkan lämnar enbart synpunkter på utvalda delar av betänkandet.

Svenska kyrkans synpunkter

- Svenska kyrkan *tillstyrker* förslaget att lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (etableringslagen) ska omfatta en utvidgad målgrupp.
- Svenska kyrkan *tillstyrker* förslaget att en skyldighet införs för Migrationsverket i etableringslagen att lämna information i samband med att beslut om uppehållstillstånd eller uppehållskort beviljas första gången. Vidare *tillstyrker* Svenska kyrkan förslaget att kommunernas ansvar förtydligas i etableringslagen.
- Svenska kyrkan vill betona vikten av att information även ges om grundläggande mänskliga rättigheter och var man kan vända sig om dessa rättigheter kränks.
- Svenska kyrkan *tillstyrker* förslaget att nyanlända i den utvidgade målgruppen som deltar i etableringsprogrammet ska få etableringsersättning.
- Svenska kyrkan delar bedömningen att Arbetsförmedlingen bör ges i uppdrag att ta fram indikatorer för stegförflyttning, och uppmanar till att tillvarata civilsamhällets erfarenheter och metodutveckling på området.

- Svenska kyrkan välkomnar bedömningen att nyanlända ska erbjudas öppen förskola där möjlighet till språkträning och studie- och yrkesvägledning ingår.
- Svenska kyrkan *tillstyrker* förslaget att föräldralediga ska ges likvärdiga möjligheter vid etableringsinsatser och att det vid beräkning av ramtid ska bortses från tid som den nyanlände har varit förhindrad att delta på grund av vård av eget barn.
- Svenska kyrkan vill påminna om att även gruppen nya i Sverige som är över 66 år kan vara i behov av integrationsfrämjande insatser.

Utveckling av Svenska kyrkans synpunkter

7.3 Nyanlända som ska kunna anvisas till etableringsprogrammet

Svenska kyrkan vill understryka att kraven på egen försörjning för permanent uppehållstillstånd som infördes i utlänningslagen (2005:716) i juli 2021 innebär att anhöriga, varav majoriteten är kvinnor, i högre grad än tidigare riskerar att under mycket lång tid fastna i en beroendeställning till anknytningspersonen. En egen försörjning är därför av särskild vikt för denna grupp.

Svenska kyrkan *tillstyrker* därför förslaget att etableringslagen ska gälla för den utvidgade målgruppen. Vidare är Svenska kyrkan positiv till förslaget att etableringslagen ska gälla för den utvidgade målgruppen även under tid för prövning av ansökan om nytt eller fortsatt uppehållstillstånd eller uppehållskort.

7.4 Hur och vem bör informera om möjligheten att delta i etableringsprogrammet?

Svenska kyrkan delar bedömningen att nyanlända i Sverige behöver nås av information om vilka etableringsinsatser som erbjuds och vilka förväntningar som finns. Svenska kyrkan vill dock betona vikten av att information även ges om grundläggande mänskliga rättigheter och vart man kan vända sig om dessa rättigheter kränks. Sådan information kan med fördel inkluderas i den gemensamma myndighetsinformation som utredaren bedömer bör tas fram.

Svenska kyrkan *tillstyrker* förslaget 7.4.2. att det i etableringslagen införs en skyldighet för Migrationsverket att lämna information i samband med ett beslut om uppehållstillstånd eller uppehållskort beviljas första gången. Vidare *tillstyrker* Svenska kyrkan förslaget 7.4.5 att kommunernas ansvar förtydligas i etableringslagen.

7.5 Ersättning för den som deltar i etableringsprogrammet

Det finns evidens för att en individualiserad ersättning ger incitament för kvinnor att delta i etableringsinsatser. Svenska kyrkan är därför positiv till förslaget att de män och kvinnor som ingår i den utvidgade målgruppen ska ha rätt till etableringsersättning. Då den utvidgade gruppens försörjning ska vara säkrad genom anknytningspersonen föreslås de få en lägre ersättningsnivå.

Svenska kyrkan *tillstyrker* förslaget att nyanlända i den utvidgade målgruppen som deltar i etableringsprogrammet ska få etableringsersättning.

9.2.5 Arbetsförmedlingen bör följa upp individens progression

Svenska kyrkan delar bedömningen att Arbetsförmedlingen bör ges i uppdrag att ta fram indikatorer för uppföljning av intermediära resultat, vilka mäter den nyanlände individens progression mot arbete eller studier. Civilsamhället har omfattande erfarenhet av arbete med stegförflyttning och progressionsmätning. Svenska kyrkans evidensbaserade metod Mary mäter progression utifrån den danska BIP-forskning som betänkandet refererar till. Svenska kyrkan har delat med sig av kunskaperna till Arbetsförmedlingen inom ramen för Nationell samverkansgrupp för idéburen verksamhet inom det arbetsmarknadspolitiska området.¹ Svenska kyrkan uppmuntrar till fortsatt kunskapsutbyte inom arbetet med att ta fram indikatorer för uppföljning av intermediära resultat, och välkomnar att det riktas uppmärksamhet mot stegförflyttning och progressionsmätning.

9.4.1 Föräldralediga bör ges likvärdiga möjligheter till etableringsinsatser

Svenska kyrkan välkomnar förslaget att föräldralediga ska ges likvärdiga möjligheter vid etableringsinsatser och att det vid beräkning av ramtid ska bortses från tid som den nyanlände har varit förhindrad att delta på grund av vård av eget barn. Utredningen lägger stor vikt vid att kvinnor och män ska mötas av samma förväntningar, möjligheter och villkor i fråga om utbildning, studieval, betalt arbete som ger ekonomisk självständighet, och personlig utveckling. Detta är utredningens kärna i vägar till mer jämställd integration. Utredningen konstaterar samtidigt att kvinnors långsammare arbetsmarknadsinträde i stor utsträckning kan kopplas till ansvaret för omsorgen om barn. Trots detta återfinns inte resonemang om att kvinnor och män ska ha samma möjligheter, förväntningar eller krav när det gäller det obetalda omsorgsarbetet. Trots att fördelningen av omsorgsarbetet bedöms utgöra grund för frågor om utbildning, studieval och personlig utveckling, återfinns inte resonemang, än mindre bedömningar eller förslag, om hur en mer jämställd fördelning av omsorgsarbetet kan uppnås.

I brist på bedömningar eller förslag om hur omsorgsarbetet kan fördelas mer jämställt, välkomnar Svenska kyrkan att föräldraledighet föreslås räknas som överhoppningsbar tid i etableringsinsatser. Signalen om att omsorgsarbete är en viktig aspekt av livet, en samhällsnytta om man så önskar, kan utöver att ge kvinnor en mer jämställd möjlighet att ta del av etableringsinsatser, också i förlängningen bidra till ett större deltagande av män i omsorgsarbete.

9.4.3 Öppen förskola med språkträning och studie- och yrkesvägledning för föräldralediga

Svenska kyrkan välkomnar bedömningen att erbjuda nyanlända öppen förskola där möjlighet till språkträning och studie- och yrkesvägledning ingår. Svenska kyrkan vill understryka vikten av att möjliggöra för samverkan mellan den kommunala vuxenutbildningen, som föreslås tilldelas statsbidrag, och till exempel Svenska kyrkan som i många fall erbjuder välbesökt öppen förskola. Svenska kyrkan

¹ Arbetsförmedlingens huvudkontor, 26 januari 2023.

vill uppmuntra till att tillvarata civilsamhällets erfarenheter av just den föreslagna kombinationen av öppen förskola, språkträning och samhällsvägledning.

Uppsala den 8 november 2023

På kyrkostyrelsens vägnar,

Martin Modéus
Ärkebiskop, ordförande

Karin Sarja
Avdelningschef

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**